

Kwartaalmonitor Transport en logistiek

eerste kwartaal 2016

Transportsector nipt in de plus

- Totale transportsector: Wisselend beeld in omzetonwikkelingen
- Vervoer over land: Alle omzetten in de plus
- Vervoer over water: Nieuwe prijsindex binnenvaart
- Vervoer door de lucht: Passagiersvervoer stijgt door
- Opslag en dienstverlening door het vervoer: Flinke omzetsijging luchthavens
- Post- en koeriersdiensten: Onlineverkopen goed voor omzet koeriersbedrijven
- Economisch beeld: Acht kwartalen groei in economie

Transporterend Nederland boekte in het eerste kwartaal van 2016 een geringe omzetsijging van 0,2 procent. Deze stijging was ruim 3 procentpunt minder dan in het kwartaal ervoor. Er gingen met 65 verplichte sluitingen iets minder bedrijven failliet dan een jaar eerder. De stemming onder vervoerders was onveranderd positief en de Nederlandse economie groeide in het eerste kwartaal van 2016 opnieuw. Deze groei wordt breed gedragen; consumptie, investeringen en uitvoer leverden een positieve bijdrage.

Kerncijfers transport en de Nederlandse economie

% mutatie t.o.v. een jaar eerder	2015				2016
	I	II	III	IV	I
omzet	2,4	2,2	2,0	3,3	0,2
faillissementen	72	66	54	52	65
bbp	2,5	1,9	2,0	1,6	1,4
consumptie huishoudens	1,5	1,5	1,8	1,2	0,9
export Nederlands product	3,4	2,7	1,4	3,0	1,7
wederuitvoer	5,7	3,9	3,3	3,3	4,7

Bron: CBS

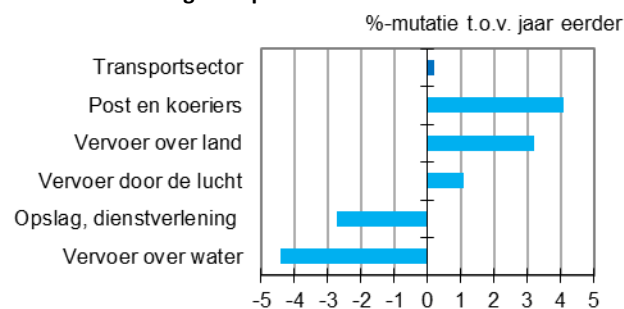
Totale transportsector

Transportsector nipt in de plus

De omzet van de transportsector nam in het eerste kwartaal van 2016 toe met 0,2 procent ten opzichte van een jaar eerder. In 2015 steeg de omzet met 2,5 procent. De sterkste omzettoename in het eerste kwartaal van 2016 was te zien bij de post- en koeriersdiensten (4 procent), op de voet gevolgd door het vervoer over land (3 procent).

Hiertegenover stonden omzetafnames bij het vervoer over water en de dienstverleners voor het vervoer met respectievelijk een omzetsdaling van ruim 4 en bijna 3 procent. Het vervoer door de lucht zat met een omzetsijging van ruim 1 procent hier tussenin.

Omzetonwikkeling transport

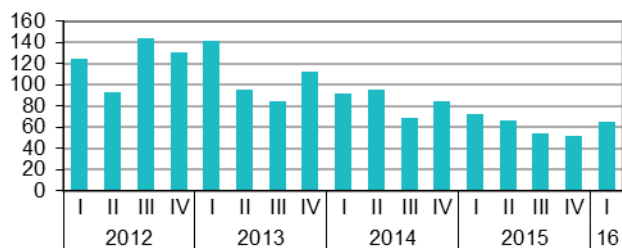
Bron: CBS

[Statline: omzet transport](#)

Daling faillissementen vlakt af

In het eerste kwartaal van 2016 zijn er 65 faillissementen uitgesproken. Dit zijn er 7 minder dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar en voor het eerst in vijf kwartalen een toename ten opzichte van een kwartaal eerder. Voor 2015 lag het aantal faillissementen per kwartaal beduidend hoger. In het vervoer over land bleef het aantal uitgesproken faillissementen stabiel. De daling deed zich vooral voor bij het vervoer over water en de post- en koeriersdiensten.

Aantal faillissementen vervoer en opslag

Bron: CBS

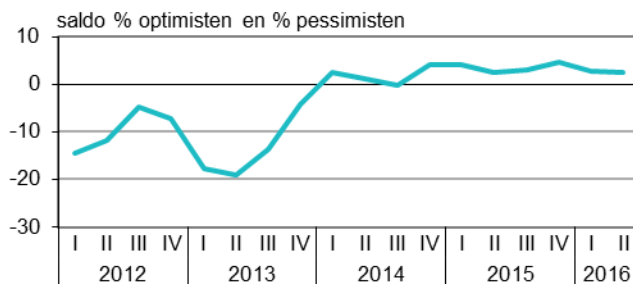
Statline: [uitgesproken faillissementen](#)

Vertrouwen transporteurs onveranderd

De stemming onder de ondernemers in de transportsector is aan het begin van het tweede kwartaal nagenoeg gelijk aan die in het vorige kwartaal. Met een stand van +2,5 is het ondernemersvertrouwen voor het zevende kwartaal op rij positief.

Het ondernemersvertrouwen is samengesteld uit drie deelindicatoren: de ontwikkelingen van de omzet en het economisch klimaat in het vorige kwartaal en de omzetverwachting voor het lopende kwartaal. De verwachting over de omzet is iets verbeterd ten opzichte van afgelopen kwartaal. De ontwikkeling van de omzet en het economisch klimaat was volgens de ondernemers iets minder positief.

Ondernemersvertrouwen transport (seizoengecorrigeerd)

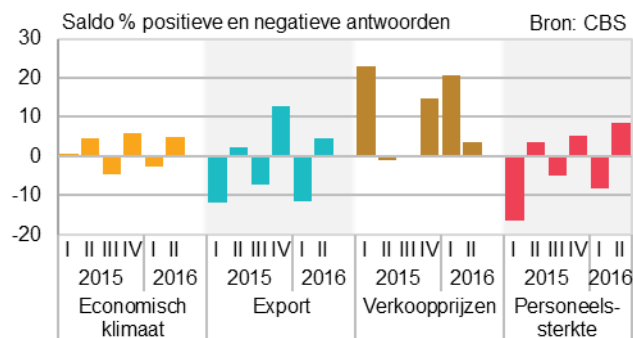
Bron: CBS

Statline: [ondernemersvertrouwen](#)

Verwachtingen personeelssterkte positief

Het aantal ondernemers dat een toename van de personeelssterkte verwacht, is groter dan het aantal dat een afname voorziet. Het saldo komt uit op +8,4. Vergeleken met vorig jaar zijn duidelijk meer ondernemers positief in hun verwachtingen over de personeelssterkte. Ook over de verwachte export en het economisch klimaat zijn ondernemers positief gestemd. Het aantal ondernemers dat een stijging van de verkoopprijzen verwacht, is kleiner dan drie maanden geleden.

Verwachtingen transportsector

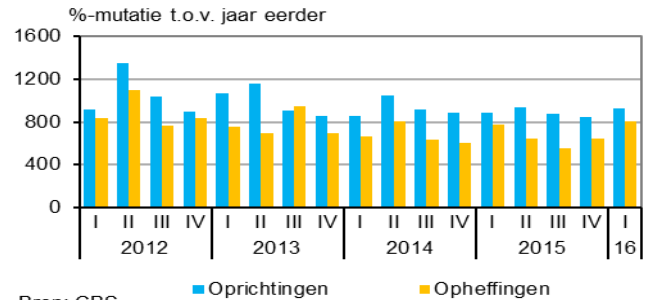
Statline: [conjunctuurenquête Nederland](#)

Meer oprichtingen en opheffingen

In het eerste kwartaal van 2016 zijn in de transportsector ruim 900 nieuwe bedrijven opgericht. Dat is zo'n 5 procent meer dan het aantal starters in hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Verder zijn er in deze sector iets meer dan 800 bedrijven opgeheven tijdens het afgelopen kwartaal, een stijging van het aantal stoppers van 4,5 procent ten opzichte van het eerste kwartaal van 2015. Bijna 90 procent van alle startende bedrijven in de transport en logistiek telt slechts 1 werkzame persoon. Bij de opheffingen ligt dit percentage lager, iets meer dan 80 procent van alle stoppers was een bedrijf met maar 1 werkzame persoon.

In totaal telt de sector transport en logistiek 37 035 bedrijven aan het eind van het eerste kwartaal van dit jaar. In vergelijking met de bedrijvenpopulatie van een jaar geleden is dat een stijging van bijna 5 procent.

Aantal oprichtingen en opheffingen in de transportsector

Bron: CBS

[Statline: bedrijven oprichtingen](#)

[Statline: bedrijven opheffingen](#)

Vervoer over land

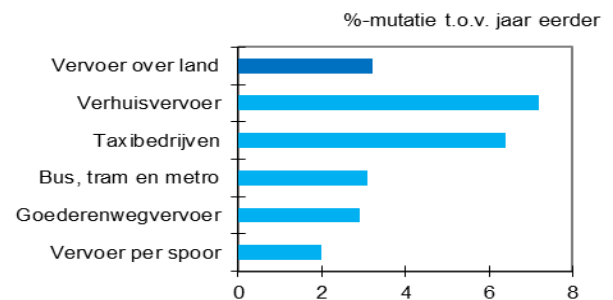
Stijgende lijn omzet houdt aan

In het eerste kwartaal van 2016 is de omzet van bedrijven in het vervoer over land gestegen met meer dan 3 procent vergeleken met een jaar eerder. De omzet van alle deelbranches nam toe. De grootste omzetstijgingen waren te zien bij het verhuisvervoer (+7,2%) en het taxivervoer met een toename van meer dan 6 procent.

Het vervoer per spoor liet met 2 procent de minste omzetstijging zien. Het goederenvervoer per spoor bleef achter en trok de omzetontwikkeling bij de spoorvervoerders omlaag.

De omzet van het goederenwegvervoer en het bus-, tram- en metrovervoer steeg ongeveer even hard met rond 3 procent.

Omzetontwikkeling vervoer over land

Bron: CBS

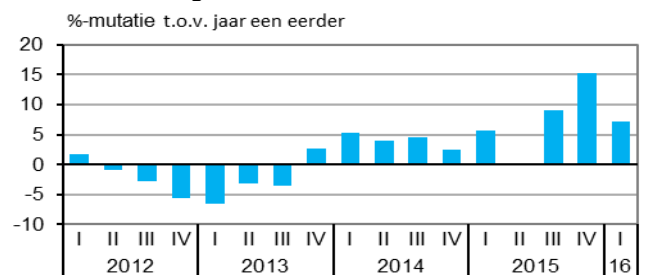
[Statline: omzet transport](#)

Verhuizers houden omzetgroei vast

De omzet bij de verhuisbedrijven nam in het eerste kwartaal van 2016 toe met meer dan 7 procent ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. De omzet is nu tien kwartalen op rij toegenomen.

De woningmarkt zit sinds de tweede helft van 2013 in de lift. In het eerste kwartaal van dit jaar verwisselden 24 procent meer woningen van eigenaar. Ook het aantal verhuizingen laat vanaf het derde kwartaal van 2013 een groei zien. De alsmaar toenemende activiteit op de woningmarkt biedt potentieel meer werk voor de verhuizers.

Omzetontwikkeling verhuisvervoer

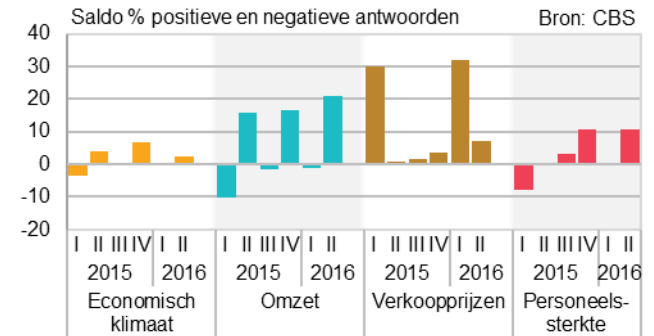
Bron: CBS

[Statline: omzet transport](#)

Toename van de omzet verwacht

Zoals meestal voor het tweede kwartaal het geval is, verwachten ondernemers in de branche vervoer over land een toename van de omzet. Per saldo verwacht 21 procent van de ondernemers omzetgroei. In dezelfde periode vorig jaar was dat nog 16 procent. Ondernemers verwachten ook een toename van de personeelssterkte. Het aantal ondernemers dat een verbetering van het economisch klimaat voorziet, is nagenoeg even groot als het aantal dat een verslechtering verwacht. Naar verwachting zullen de prijzen bij per saldo 7 procent van de ondernemers toenemen.

Verwachtingen ondernemers vervoer over land

Statline: conjunctuurenquête Nederland

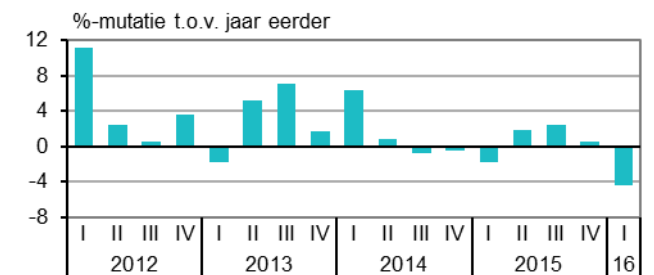
Vervoer over water

Omzet vervoer over water duikt in de min

De vervoerders over water hebben de omzet in het eerste kwartaal van 2016 zien dalen met ruim 4 procent ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. De voorgaande drie kwartalen waren de omzetontwikkelingen nog positief. Vooral de binnenvaart heeft hier in de tweede helft van vorig jaar aan bijgedragen. Door de lage waterstanden behaalden zij meer omzet. Nu de waterstanden in het eerste kwartaal genormaliseerd zijn, steeg de omzet gering met een half procent.

De zeevaartbedrijven noteerden voor de derde keer op rij een omzetsdaling. Deze sterk op de internationale markt georiënteerde tak heeft te maken met overcapaciteit en in het verlengde daarvan gedaalde vrachtprijzen.

Omzetontwikkeling vervoer over water

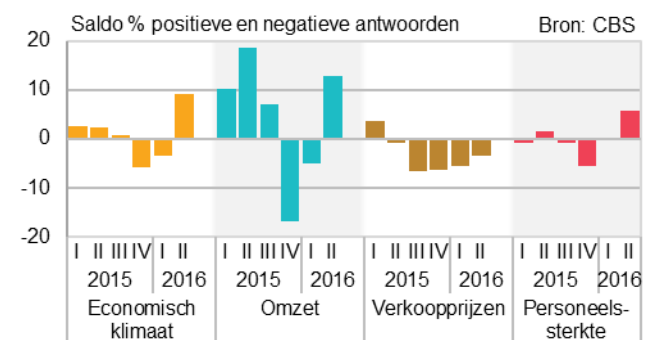
Bron: CBS

Statline: omzet transport

Vervoerders over water positiever dan vorig kwartaal

De varende vervoerders zijn over het tweede kwartaal positiever dan over het eerste kwartaal. Het aantal ondernemers dat een verbetering van het economisch klimaat verwacht, is groter dan het aantal dat een verslechtering verwacht. Er zijn duidelijk meer ondernemers positief gestemd over het economisch klimaat dan vorig jaar in dezelfde periode. Datzelfde geldt voor de personeelssterkte, waarover per saldo 6 procent van de ondernemers groei verwacht. Over de omzet zijn ondernemers ook duidelijk positief gestemd. Bij de omzet spelen seizoeneffecten echter een rol. Volgens ondernemers zullen de verkoopprijzen dalen, maar het aantal ondernemers dat een prijsdaling verwacht, wordt steeds kleiner.

Verwachtingen vervoerders over water

Statline: conjunctuurenquête Nederland

Nieuwe prijsindex binnenvaart

In het laatste kwartaal van 2014 is gestart met de prijswaarneming van goederenvervoer door de binnenvaart, in het kader van een nieuw te ontwikkelen statistiek. De eerste jaar-op-jaar prijsontwikkelingen zijn nu beschikbaar. Laagwater had in het laatste halfjaar van 2015 veel invloed op de prijs. De lage waterstand zorgde ervoor dat schepen minder zwaar beladen konden worden. Hierdoor konden schepen minder vracht vervoeren. Om toch dezelfde hoeveelheid vracht te kunnen vervoeren werden meer schepen ingezet of werd er vaker gevaren. De onderhandelingspositie van de schippers werd door de extra vraag versterkt. Naast hogere vrachtprijzen werd er een toeslag voor laagwater in rekening gebracht. Eind 2015 normaliseerde de waterstand. De prijsindex lag in het eerste kwartaal 2016 weer op het niveau van eind 2014.

Prijsontwikkeling binnenvaart

	2014		2015			2016	
	IV	I	II	III	IV	I	
Index 2015 = 100	88	87,7	84,8	102,9	124,6	89,6	
% mutatie t.o.v.						
een kwartaal eerder		-0,4	-3,2	21,3	21,1	-28,1	
een jaar eerder					41,6	2,2	

Bron: CBS

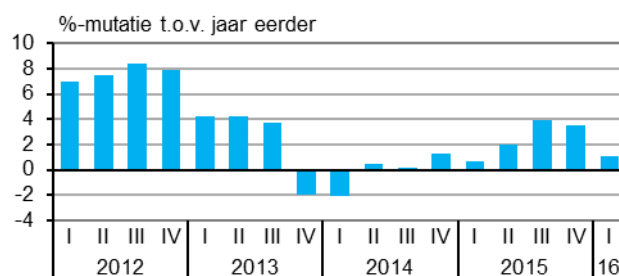
Maatwerktabel: [prijsontwikkelingen binnenvaart](#)

Vervoer door de lucht

Kleine groei luchtvaart

De luchtvaartmaatschappijen noteerden in het eerste kwartaal van 2016 een omzetgroei van iets meer dan 1 procent. Er was een toename in omzet bij het passagiersvervoer en een omzetzakking in het vrachtvervoer. De Nederlandse luchtvaartbedrijven vervoerden minder vracht, maar meer passagiers. Door de grote concurrentie op deze markt staan de tarieven voor het vervoer van passagiers onder druk.

Omzetontwikkeling luchtvaart

Bron: CBS

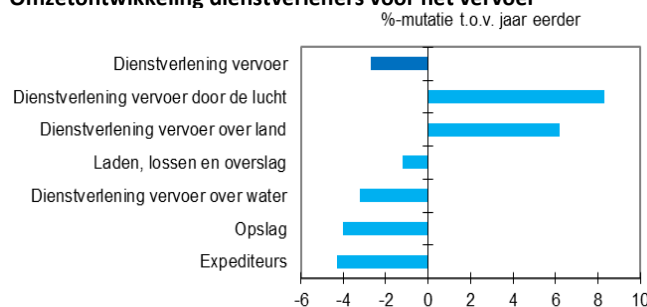
Statline: [omzet transport](#)

Opslag en dienstverlening door het vervoer

Grote plussen en minnen in omzetontwikkeling

Onder de dienstverleners zijn er relatief grote verschillen in de omzetontwikkeling in het eerste kwartaal. De grootste deelbranche, de expediteurs, liet met ruim 4 procent de sterkste daling van de omzet zien. De opslagbedrijven en bedrijven in de dienstverlening voor het vervoer over water volgden met respectievelijk 4 en 3 procent minder omzet. De dienstverleners voor het vervoer over land en door de lucht, waarin onder meer de luchthavens, hebben de omzet juist zien toenemen, met respectievelijk 6 en 8 procent. Onderaan de streep is de omzet van de dienstverleners voor het vervoer in het eerste kwartaal van 2016 met krap 3 procent afgenomen ten opzichte van een jaar eerder.

Omzetontwikkeling dienstverleners voor het vervoer

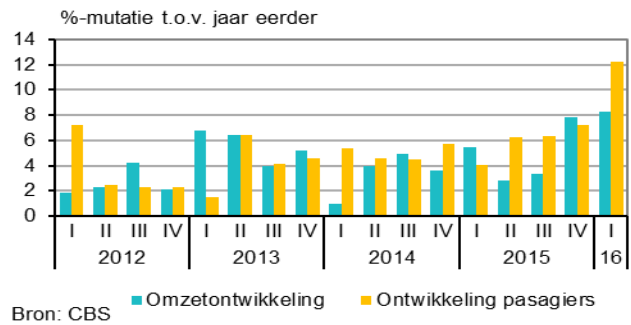
Bron: CBS

Statline: [omzet transport](#)

Grootste omzettoename luchthavens in vijf jaar

De omzet bij de dienstverleners voor het vervoer door de lucht steeg met ruim 8 procent. Dit was de sterkste stijging in vijf jaar. Meer passagiers en meer inkomende en vertrekkende vliegtuigen stuwden de omzet. Zo hebben in het eerste kwartaal 12 procent meer passagiers van de Nederlandse luchthavens gebruik gemaakt dan in het eerste kwartaal van 2015. Sinds 2011 is de stijging in het aantal afgehandelde passagiers niet zo hoog geweest. Er zijn ook 6 procent meer starts en landingen van vliegtuigen geweest. Dit heeft voor meer werk gezorgd waardoor de omzet in deze branche steeg.

Ontwikkeling omzet en passagiers luchthavens

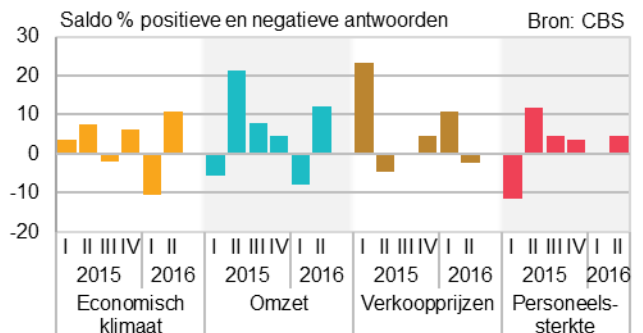

Statline: [omzet transport](#)

Transportdienstverleners positief gestemd

De ondernemers in de opslag en dienstverlening voor vervoer verwachten dat het economisch klimaat in het tweede kwartaal verbetert. Met een saldo van +11 zijn zij duidelijk positiever dan in de voorgaande kwartalen. Ook over de verwachte omzetontwikkeling zijn zij positief. Ondernemers verwachten per saldo een lichte groei van de personeelssterkte. Het aantal ondernemers dat verwacht de prijzen te gaan verhogen, is ongeveer gelijk aan het aantal dat een prijsverlaging voorziet.

Verwachtingen dienstverleners transport

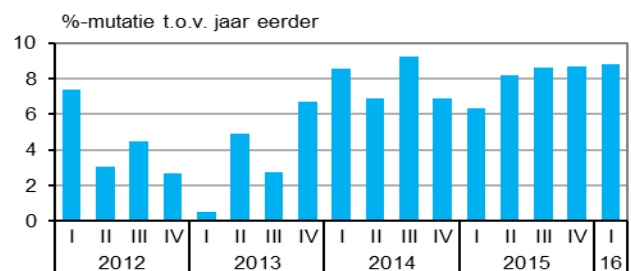
Statline: [conjunctuurenquête Nederland](#)

Post- en koeriersdiensten

Omzet koeriers meer dan vijf jaar in de plus

De omzet bij de post- en koeriersdiensten steeg in het eerste kwartaal met ruim 4 procent ten opzichte van hetzelfde kwartaal van 2015. Evenals voorgaande kwartalen zijn het de koeriersbedrijven die voor de omzettoename zorgden. In het eerste kwartaal van dit jaar was de omzetstijging bijna 9 procent. Sinds 2011 stijgt de omzet bij de pakjesbezorgers. De omzet ligt nu op het hoogste niveau ooit gemeten. Dit wordt mede veroorzaakt door de toenemende online aankopen, zowel bij webwinkels als bij de reguliere detailhandel. De omzet van webwinkels nam dit kwartaal met meer dan 22 procent toe.

Omzetontwikkeling koeriersbedrijven

Statline: [omzet transport](#)

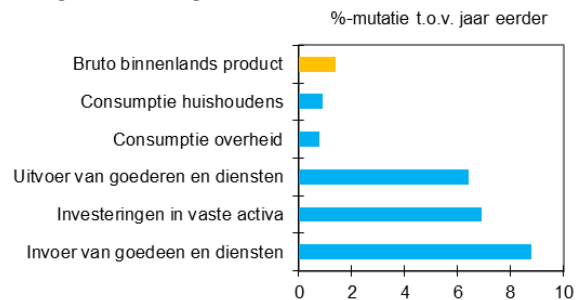
Economisch beeld

Economie groeit gestaag door

De Nederlandse economie is in het eerste kwartaal van 2016 opnieuw gegroeid ten opzichte van een kwartaal eerder. Volgens de eerste berekening komt de economische groei uit op 0,5 procent. De groei in het eerste kwartaal wordt breed gedragen; consumptie, investeringen en uitvoer leveren een positieve bijdrage.

De Nederlandse economie groeit gestaag. Er zijn nu acht kwartalen achter elkaar met groei. Ten opzichte van het eerste kwartaal van 2015 kwam de groei uit op 1,4 procent. De daling van de aardgaswinning had een negatief effect op de groei van ongeveer 0,7 procentpunt.

Bestedingen naar categorie 1e kwartaal 2016

Bron: CBS

Statline: bbp en bestedingen

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Deze publicatie is samengesteld op basis van cijfers zoals deze op 9 juni 2016 beschikbaar waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actuelere cijfers, deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.
- De cijfers zijn doorgaans niet seizoengecorrigeerd. Indien dit wel het geval is staat dit aangegeven in de tekst/grafiek.

Meer informatie

CBS Infoservice: [infoservice online](#)
Telefonisch (08.30-17.30): 088 5707070

Media:
CBS Persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444

Colofon

Tekst sector bedrijvenstatistiek Den Haag (EBD)

Datum 30 juni 2016